DISSERTATIO MEDICO-MECHANICA INAUGURALIS.

DE

VARIOLIS.

QUAM

ANNUENTE DEO TER OPT. MAX.

Ex Auctoritate Magnifici Rectoris,

D. FRANCISCI FABRICII,

S. S. THEOL. DOCT. HUJUSQUE, NEC NON ORATORIÆ SACRÆ, IN ACAD. LUGD. BAT. PROFESSORIS ORDINARII, UT ET ECCLESIÆ IBIDEM PASTORIS;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI *Consensu,* *& Nobilissimæ* FACULTATIS MEDICÆ *Decreto,*

PRO GRADU DOCTORATUS,

Summisque in MEDICINA Honoribus & Privilegiis ritè ac legitimè consequendis,

Eruditorum Examini submittit.

JOANNES BARHAM, *Anglo-Britannus.*

Ad diem 7. *Sept.* 1724. *Horâ locoque solitis.*

LUGDUNI BATAVORUM,

Apud JOH. ARN. LANGERAK. 1724.

VIRO SPECTATISSIMO,

RICHARDO BARHAM,

GENEROSO: PATRI SUO CHARISSIMO, INDULGENTISSIMO, SUMMA CUM REVERENTIA, ET FILIALI AMORE, SEMPER HONORANDO.

NEC NON

VIRO REVERENDISSIMO,

JOANNI STUDLEY,

AVUNCULO SUO OPTIMO, PIETATE ET ERUDITIONE EXIMIO, OB PLURIMA IN ME COLLATA BENEFICIA, NUNQUAM SATIS COLENDO.

Hanc Dissertationem,
in obsequii, gratitudinis
tesseram,

D. D. que

JOANNES BARHAM.

DISSERTATIO MEDICO-MECHANICA INAUGURALIS DE

VARIOLIS,

I.

Requentiſſimæ in *Europâ* hodiè ſunt *Variolæ*; undè verò earum ortus ſit, nondum eſt ſatis clarum: in *Aſiâ* quidem, ab *Arabibus* † fuerunt priùs deſcriptæ, ac indè per Commercium ‡ his *Regionibus* delatæ; ubi omni anni tempore, ſed præcipuè Vere & Autumno ingraveſcunt.

† Le Clerc Hiſt. de la Medicine, p. 776. Et Friend de Purgantibus, p. 77.

‡ Phyl. Transact. vol. III. cap. V. §. XXXII.

II.

A *varorum* similitudine fortafse [qui sunt Pustulæ parvæ, post Bacchanalia in facie erumpentes.] *Variolæ* vocantur; verùm ùt, unusquisque ideam magis adæquatam habeat, earum Definitionem dabo sequentem.

III.

Variolæ sunt Globuli sanguinis rubri, qui à certo quodam *Stimulo*, in Arteriarum finibus, per totum ferè Corpus, stagnare & suppurare facti sunt.

IV.

Quomodò autem talia *Phænomena* in Corpore Humano oriuntur, operam dabo, paucis demònstrare verbis; *Stimuli* communicationem priùs enarrando veram. Ejus *Naturam* enim, nemini credo, adhuc esse cognitam; *Mechanicis* tamen *Legibus*, in *Solida* & *Fluida* Hominis agit, ut qui semel eò fiat inquinatus, nunquam posteà, [si ejusmodi est *Naturæ*] infici observatur: ac cæteræ Animalium species, quanquam eodem Aere spirantes, vitam agunt illæsam: à Figurâ Canalium, & Humorum Cohæsione in Genere Humano, diversâ ab aliis Animalibus fortè pendet; quòd Illi hoc *Miasmate* tantùm afficiuntur.

V.

Contagium ab Homine priùs eodem laborante semper communicatur; quod per ejus Poros Exhalantes, † in Aerem communem protruditur, & ibi se undiqua-

que

† Sanctorius: Sect. I. Aph. VI.

que diffundit: ſi aliquis horum Effluviorum Atmoſphæras intrat, & per Nares aut Os forſan, ſolummodò $\frac{1}{1000}$ partem Grani inſpirat, atque per Pulmones ingreditur Sanguinem, vel externè per Vaſa Abſorbentia Cutis; ſed maximè quidem *Salivæ* † ſe commiſcens, in Ventriculum deglutitur; illinc ad Inteſtina deſcendit, & ex his per Vaſa Lactea, Venas tranſit: Exindè cum ſanguine & reliquis humoribus per vaſa omnium ſerierum fortè percurrit; & pro *Quantitate* vel *Qualitate* ‡ *Materiæ contagioſæ* acceptâ, ut & pro ratione Temperiei, Ætatis, Sexus, Regionis, Anni temporis, & Regiminis; ejus Effecta variantur: quæ per ſingulos hujus Morbi Decurſus, ſunt ſemper animadvertenda.

VI.

Primus *Decurſus* ſc. *Contagioſus* qui 3 vel 4 dies durat, ita incipit.

Hic *Stimulus* vaſorum fibras vellicat, & contrahit, eorum diametros minuit, unde citiùs ſanguinem ad cor pellunt, hinc ſæpiùs ad Cerebrum transfertur, ſic ſpirituum ſecretio major, Cordis igitur velocior contractio.

Deìn *Symptomata*, quæ omnibus Febribus Acutis ſunt communia, ſtatim ſuccedunt, quæ breviter explicare lubet.

Imprimis *Horror* & *Rigor* invadunt; quando *Stimulus*

† Phyl. Transact. Vol. III. Cap. V. §. XXXIV.
‡ Sydenhamus. Sect. III. Cap. II. Diſtinctas vel Confluentes vocat.
——————— IV.—— VI. Anamolæ.
——————iterum V.—— VI. ———
Et Friend. Epiſt. II. de quibusdam variolar. generibus.

mulus pervenit ad Vaſa Lactea & Capillaria, adeò illa contrahit & arctat, ut Circulationem liberam impediat: & ibi ſanguinis & ſpiritûs influxus in muſculos fit irregularis.

Febris acuta continua, à majori reſiſtentiâ vaſorum capillarium, Cor celeriùs ſe contrahit: & ſi aſcendit, ſtat, declinat, per æqualia tempora, vocatur Acuta Continua.

Pulſus celer & magnus, à crebriore & fortiore contractione Cordis fit, quæ pendet à reciproco influxu ſanguinis, & ſpirituum in Cerebrum & Cor.

Calor ingens, ortum ducit à majori copiâ ignis, ob majorem attritionem ſanguinis ad latera vaſorum, qui erit major vel minor, quò ſolidior eſt ſanguis, & velocior motus, & majori vi ad vaſa impingitur.

Urina turbida & cruda, à violento motu, & attritione oleorum, ſalium, terræ, & aquæ, in humoribus, quæ intimè & tenacitèr permiſcentur.

Capitis & Lumborum Dolor, quoniam Capillaria vaſa incipiunt obſtrui, major quantitas ſanguinis in vaſa Cerebri, & Lumborum, à minore ſuâ reſiſtentiâ, confluit, quæ tunicas nervoſas plus diſtendit, & atterit, atque lateralia vaſa diſtrahit, ita dolorem inferunt.

Dolor ſub ſcrobiculo Cordis, quamdiu *Materia Contagioſa* in ſuperiore parte ventriculi nervoſa hæret, tamdiu manebit.

Vomitus & Nauſea, quia *Stimulus* ventriculi fibras irritat, & facit, ab inordinato ſpirituum motu, Spaſmos in Æſophago, Ventriculo, Diaphragmate & Muſculis abdominalibus, quibus contractis, ventriculus comprimitur, & magna vi, omnia quæ inhærent, expelluntur: ſed ſi minor eſt vellicatio, nauſea ſolùm excitatur.

Ap-

Appetitus proſtratio, ab acrimonia *venenatâ* ventriculum continuè movente, & aliquando à puſtulis ibi erumpentibus, efficitur.

Anxietas, à duplici cauſâ producitur; vel quia ſanguis adeò inflammatus, & denſus redditur, ut transire vaſa minima pulmonum ineptus ſit: & quò plus ſanguis ibi ſtagnat, eò minus Aër poteſt ingredi veſiculas aëreas & tunc ob magnam illam compreſſionem, non poſſunt ſatis explicari; unde *Anhelatio*: & ſi ſanguinis egreſſum ex Corde dextro impedit, vel ſi diu ſtagnans Polypos producit, & indè *Cordis Palpitatio.*

Anxietas altera, cum Sanguis nimis inſpiſſatus, ut fines venæ portarum perfluere nequeat; ſed *ſtagnans*, & non per venas redeuns, ſanguinis fluxum Cæliacarum & Meſentericarum Canalium impedit; vaſa diſtendit, & ventriculum comprimit, & quia magis ſenſilis eſt, (ob plures nervos) quam reliqua viſcera Abdominis *Ægritudo & Inquietudo* ſentiuntur.

Facies rubra & *Oculorum ſplendor*, à ſtagnatione ſanguinis in vaſis pulmonum, quæ ſanguinem per Venas jugulares redire impedit: & quia ſemper premitur à tergo, vaſa magis diſtendi[illegible]; & Orificia vaſculorum lymphaticorum in oculis, *Sanguinem rubrum* accipiunt, cujus globuli diametrus, major eſt quam lymphatica Arteria, quare non poteſt pertranſire, ſed magis accumulatur, & à valido impulſu Tunicas vaſis diſtendente, fit *ſplendens*.

Lingua ſicca & alba, à nimio motu, ſanguis ita inſpiſſatur, quòd nullus humor per Glandulas Linguæ ſecernatur.

Sitis, quia liquidiſſima pars ſanguinis ſubducta eſt,

olea & ſales ita *acria* redduntur, ut organa guſtationis vellicent.

Raucedo, à ſiccitate membranæ internæ Laringis, quando glandulæ nihil ſecernunt; vel à puſtularum Eruptione obſtruuntur: aut à nimia liquidorum Craſſitudine, vix aliquid per Glandulas exprimitur, has partes lubricare.

Tuſſis fit à ſtimulo aliquo, internam tunicam Aſperæ Arteriæ vellicante; aut ab ejus Inflammatione: vel aliter, quia ſanguis in vaſculis pulmonum ſtagnat, & vaſa adeò diſtendit, ut veſiculas bronchiales Aëreas comprimat, unde ad ſe invicem affricantur.

Narium Pruritus & *ſenſus punctorius per totum Corpus*, quum tunicæ vaſculorum ita diſtenſæ ſunt, quòd ruptioni propinquent in fibris minimis, à Sanguine qui transire nequeat.

D*elirium*, quando medulloſa pars Cerebri adeò comprimitur, & obſtruitur, ut liberum fluxum ſpirituum coerceat.

Phrenitis, eſt ſemper ab inflammatione Meningum Cerebri.

Pervigilium, dum una pars Cerebri aperta tenetur, Spiritus ad organa ſenſuum nimis determinantur.

S*omnolentia* & S*tupor*, quia ſanguis non poteſt per Cerebrum circulare, ſed à S*tagnatione* comprimit Senſorium Commune, ſeu nervulorum initia, unde nulli ſpiritus ſecerni queant, pro Organis Senſuum, & Muſculis voluntariis.

Infantibus Inſultus Epileptici, quoniam per unam partem cerebri, majori vi & rapiditate, in quosdam muſculos premuntur ſpiritus, quam in alios: qui faciliùs

lius Infanti accidit, cujus corpus est ferè totum nervosum; cùm hæc *Materies contagiosa* fibras vasculorum irritat; Febrim excitat; & ita Humores vasa distrahentes, tales Convulsiones producunt; & sæpe designat variolas paucis horis erumpere. †

VII.

Secundus hujus morbi *Decursus* qui est *Inflammatorius*; peragitur hac ratione.

A majori Sanguinis Velocitate, (§. VI.) ejus Impetus in vasa, vasorum Reactio, & Attritio globulorum ‡ ad se mutuò augebuntur, pars subtilissima, per vasa lateralia exprimitur, crassa per vasa capillaria propelli non queat, sed vasa distendit, & vasculorum lateralium orificia dilatans, illam accipiunt.

Hinc apparent, plerumque circa 3 vel 4 diem, [si diutiùs protrahuntur, ab aliquo Dolore * violento impediuntur:] Puncta parva rubra, morsus pulicis referentia, nunc *Erysipelatis*, nunc *morbillorum* formâ ††; primò in facie, pectore, & dein per totum ‡‡ Corpus: *Symptomata* paulatim minuuntur, *sudores* verò, & aliquandò *Salivatio* in Adultis, eo tempore incipiunt; quæ usque ad tempus Suppurationis durant, interdum quoque in Infantibus, *Diarrhæa* est comes: Interim Magnitudine, & numero augentur; Cutim magis distendunt,

† Sydenh. Sect. III. Cap. II.
‡ Leuwenhoekius, Vol. IV. Epist. 128. dicit, Globulum sanguinis ex 6 Globulis serosis constare &c.
* Sydenh. Sect. III. Cap. II.
†† ——— ibidem. ———
‡‡ Bonetus in Sepulchreto Anat. Lib. IV. Sect. 1. observat. LX.

dunt, dolorem & calorem faciunt, rubeſcunt, inflammantque; *Interſtitias* puſtularum plus premunt, Sanguinem vaſculis obſtruunt, quare rubent, dolent, ita Circulationem, & Perſpirationem impediunt: & ſæpe Humores ad *Interiora* repellunt, ac Febrim, Anginam, Hemoptoen, Mictum Cruoris, Diarrhæam, aut Mortem producunt; niſi *Salivatio*, Capitis, manuumve *Tumor*, oritur: ſin Humores non retroferuntur, circiter 8 diem tot faciunt *Abſceſſus*, quot fuerunt Puncta rubra.

VIII.

Tertius *Decurſus* eſt *Suppuratorius*, qui intra 4 dies, ab 8 die perficitur.

Arteriis multis Craſſo Sanguine obturatis, (§. VI. VII.) Liquidior per venas apertas, citiùs ad Cor redibit; majori vi, impingitur in Globulos ſtagnantes; ita à tergo ſemper premens, ulteriùs protruditur; vaſcula magis extendit, vaſa tenerrima atterit, dolorem & calorem auget, Aquæ & Olei ſubtilior pars exhalat, Sales liquorum orbati, Vaſa erodunt, & rumpunt, Humores effundunt, & partes vaſorum ſimul ſe miſcent.

Hoc modo, *Puſtulæ* à rubro Colore in ſubalbidum mutantur, albeſcunt, & magis aſperæ apparent, & prò maturationis ratione Flavæ, & tunc rumpunt, & Succum luteum (*Pus* dictum) fundunt, per Cutim & Membranam Celluloſam; quod ſi venis abſorptum eſt, novam Febrim, *Secundariam* nominatam, facit, & ſi ad Cerebrum vehitur, tunc Delirium, Phrenitidem; ſi ad Fauces Anginam, ad Pulmones Peripneumoniam, ad Inteſtina Dyſenteriam &c. inducet. quando autem in aliquâ Corporis parte diu ſtagnat magis *acre* fit, (ob liqui-

quidiſſimi diſſipationem), & ad *Os* uſque aliquando exedit: à nimio quoque *Fluidorum* Motu, eorum olea & ſales tam acria & alcalina ſæpe redduntur, ut vaſa deſtruant.

IX.

Pauca hîc, de verâ hujus Morbi *Criſe* adjicere liceat; quamvis Auctoribus *Variæ* ſtatuuntur, ſc: circa 4 aut 5 diem per *Puſtulas* (§ VII.)

Et per *Sudores* & *Salivationem* in Adultis, quia Sanguinis liquidiſſima pars, à violento motu, per Corporis Poros exprimitur: & quando Humores adeò ſpiſſati ſunt, quòd per Glandulas Miliares propelli nequeant tunc exeunt *Salivatione*, ſi Inteſtina ſunt ſatis fortia, ut impediant eorum Egreſſum deorſum.

Atque per *Diarrhæam* in Infantibus, quæ à Laxitate fibrarum totius Corporis, ſed præcipuè Inteſtinorum tunicarum & à vi vitæ minùs validâ oritur.

Per *Criſin* autem intelligendum volo, Ipſum *Momentum*, in quo Morbus in Sanitatem, Mortem, vel alium Morbum, mutatur: quæ ſemper fit Actione Vitæ Superſtitis: Immutatione ſpontanea materiæ morbidæ: vel Medicamentis. quæ ſepiſſimè circa 8 aut 11 diem,† accidit. quando Actio Vitæ eſt ſatis valida, ut poſſit foras è corpore *Materiam peregrinam* expellere; vel mutare ejus Molem, Figuram, Cohæſionem, Mobilitatem & Inertiam, ut Corpus non lædat; aliquando per propriam Indolem ſponte mutatur; ac denique per Medicamenta quatenus aliquid addunt, quando Natura deficit;

† Sydenh. Sect. III. Cap. II.

& quando nimis fortis eſt, impedimenta poteſt tollere; & ſic corpus ſervare.

X.

Ultimus tandem *Decurſus*, eſt *Exſiccatio* Puſtularum.

Materia (VI. VII. VIII. §) extra Corpus nunc expulſa, non amplius vaſorum fibras vellicat, nec Cordis contractioni reſiſtit, unde liberior motus Fluidorum, & ejus Velocitatis indiès declinatio, donec Æquilibrium inter Solida & Fluida iterum redit.

Sic *Tumores* ab *Inflammatione* & *Suppuratione* recedunt, circa undecimum diem pure concreſcente exareſcunt, & in arida tubercula mutantur; die decimo quarto vel decimo quinto deſquammantur, & *Foveis* ſucceduntur.

XI.

His perpenſis, ad hujus morbi *Præſagium* procedo.

Prognoſes Salutares ſunt.

Si ſtatus *Contagii* eſt mitis; notat *Inflammationem* non fieri magnam.

Si *Eruptio* eſt *tarda*; tunc portendit minùs moveri humores.

Si à *Capite* longè diſtant, tamdiu Cerebrum minùs læditur.

Si *paucæ*, magis *diſtantes*, *majores*, *candidiores*, & magis *Flavæ*, indicant magnam copiam *Contagii* non eſſe in corpore, neque eſſe valdè malignam, quare minùs confluent, & citiùs abibunt.

Si circa tempus *Abſceſſûs* Interſtitiæ Puſtularum magis Imflammantur; denunciant Circulationem eſſe ſatis for-

fortem, & vim vitæ ſufficere, puſtularum *ſuppurationem* perficere.

Si partes *Internæ* nullis obſidentur Puſtulis, liberior erit humorum *Circulatio*, & nulla *ſuppuratio* viſceribus minitatur.

XII.

Prognoſes Lethales Sequuntur; quæ omnibus præcedentibus ſunt contrariæ, & præterea *Hæc*.

Quando *Hyeme* citò incipiunt; quoniam Æſtate præterita, Corpora ſunt magis exſucca, & Humores magis Alcalini, redduntur.

Quando Corporis fibræ ſunt *rigidæ*. & *ſiccæ*: quoniam fibræ non facile cedunt, & ſanguis magis *denſus* eſt, quare non poſſit adeò facile dividi nec *Eruptio* benè ſuccedere.

Quando Tumor & rubedo faciei *Subitò evanuit*, & *non redit*, deſignat motum humorum eſſe adeò debilem ut non poſſit fieri bona *Criſis*.

Quando ſudor ſuppreſſus eſt, & *Anxietas*, *Phrenitis* oriuntur; quoniam materia ad Pulmones, & Cerebrum ſtagnat, & vaſa comprimit.

Quando die undecimo *Salivatio* ſiſtitur abſque tumore faciei, vel manuum; vis vitæ à morbo ſuperatur.

Quando Materia nimis *viſcida*, & *glutinoſa*, quòd non poſſit expui; ſemper viſcera opprimit, ut ſanguis à magno regreſſu humorum, nequeat liberè per Pulmones & Cerebrum fluere.

Quando Lingua *ſicca, nigraque*: quoniam humor diſſipatus eſt, & Materia craſſa in linguæ ductibus ſtagnans, ibi *Gangrænam* facit: & ſæpe tunc humores non ſunt permeabiles Cerebro.

Quan-

Quando Vox *Clangosa* & Respiratio *difficillima*; quoniam Fauces & Pulmones, multis Pustulis obruuntur.

Quando Urina *cruenta* & *sæpe* Micturitio; quoniam Materia quæ per corporis poros expelli debet, nunc retroprimitur, quæ Circulationem auget, & Vasa Renum distendit, donec *Sanguinem* extrudit: & si Humores sunt tam *acres*, ut Vias urinarias semper irritant, Urinam exprimere *jugiter* conantur: sin à stagnatione humorum vasa nimis angustantur, quòd Olea & Sales transire nequeant, tum *Limpida* erit Urina.

Quando Pustulæ *pallidæ* aut *fuscæ* sunt: quoniam Circulatio ibi impeditur.

Quando Maculæ purpureæ Intervalla Pustularum apparent; *Gangrænam* denotant.

XIII.

CURATIO.

Curandi Methodus solummodò nunc restat; quæ secundum singulos hujus Morbi *Decursus*, instituenda est; & *Indicationes*, quæ hoc primo *Decursu* dirigunt, (§. VI.) sunt tantùm *duæ*.

Prima est, ut hic *Stimulus* è Corpore expellatur.

Secunda, ut corrigatur.

Stimulus auferendus per *Antidotum* † si cognitum est, quod in primo hoc *Decursu*, semper est exhibendum.

Corrigitur Methodo Universali, quæ in omnibus Morbis

† Vide D. Boerhaave. Aph. § 1392.

Morbis Inflammatoriis comperta eſt valere ; & in hoc, ſummopere *Inflammationem*, & *Suppurationem* prævenire ; Sanguinem eſſe *Inflammatum*, Nemo negabit, qui illum vidit poſt 3 aut 4 dies ex Venâ eductum ; qui inſtar *Pleuritici* apparet, qui ita denſatur à *Stimulo* Humorum Motum augente ; & non ab ullâ *Cocochymiâ*, aut *Modo coagulante*, ut ex præcedentibus facile intelligatur.

Primò convenit *Sanguinis Miſſio*: ſi *Plethora* adeſt, ſeu *vis vitæ* nimis fortis eſt ; & nullo non die, ſi Reſpiratio *difficillima*, & *Phrenitis* Ægrum vexant : ſed quò citiùs, eò meliùs ; quia *Obſtructio* erit minor, & *Revulſio* Facilior ; & Fortè pars *Contagioſæ Materiæ* cum Sanguine tunc exibit.

Emeticum proximo loco eſt exhibendum : ſi aliqua *Nauſea* in ventriculo ſentitur ; quoniam *Venenum* ibi hærens, ſortaſſe vomitu poteſt ex ore rejici ; & ita minor copia Sanguinem ingredietur.

Clysmata Emollientia injicienda ſunt, ſc. ex Aquâ, vel Sero Lactis, aut Herbis Emollientibus, Malvâ, Althæâ, Verbaſco & Similibus; his addatur Nitrum paucâ copiâ, quod ſi vaſis Inteſtinorum abſorptum eſt Sanguinem diluet ac reſolvet ; Talia ſæpe repetita, *viro* jam in Inteſtina delapſo, ulterius derivabunt, & foras expellent

Fotus quoque Externè admoveantur; Ex Aquâ ſolâ; vel in quâ Herbæ Emollientes ſunt decoctæ, ut Malva, Taraxacon, Parietaria, Mercurialis &c. cum Farinâ Lini, & Hordeo; quæ applicari debent, pannis his imbu-

tis, ad omnia Vasa majora Corporis: sc. Collo, Axillis, Manibus, Inguinibus, Cruribus, Pedibusque; hæc Vasa rigida & Cutim ſiccam laxant, ut meliùs perſpirent, & Sanguinem *inflammatum*, *craſſum*, ingredientia, diluant.

Eadem Internè per Nares & Os formâ Vaporis adhibeantur.

Potus præſcribatur, ex Decoctis tenuibus Hordei, Avenæ, cum Herbis Emollientibus, & Refrigerantibus; aliquando addātur Nitroſa, & Subacida; quæ affatim hauſtæ, Sanguinem diluunt, & Fluorem ejus conſervant. & fortaſſe *Acetum* dilutum ad Guſtum, optimum eſſet Remedium; obſervatur enim omnes qui illum conficiunt, ſemper à *Contagio* tutantur, ſed an quia eſt *Acidum*? ita attrahit *Stimulum*, qui forſan eſt *Alcalinus*, ut Corpus tertium *Neutrum* reddat, & ſic Hominem lædere ineptus fiat; in medio relinquam.

Victus tenuis Farinoſus, cum Fructibus horæis Sumatur; abſtineat Æger omninò ab *Carnium Eſu*, & omnia, quæ ſubitò *alcaleſcunt*, aut quæ Sanguinis *motum* nimis augent.

Aër frigidiuſculus ſit; quando *Calidus* eſt, vaſa laxat, & Humores magis diſſipat: & ſi nimis *Frigidus*, tum Fibras contrahit, & puſtularum *Eruptionem* impedit; quare Feneſtræ, & Lecti Cortinæ alternatim aperiantur, & claudantur, donec *Aër* ritè temperatus eſt.

Corpus benè tegatur; & omne *Frigus* à Manibus & Pedibus prohibeatur; neque *Stragulis* oppreſſum ſit, ne nimis caleat; quia Calor iterùm à Stragulis *reflectitur*, & Materies perſpirabilis rurſus in Corpus *abſorberi* poterit;

terit; è lecto Ægrum abstinere jubet SYDENHAMUS† ad *Sextum* diem post Invasionem.

XIV.

Indicatio in Secundo *Decursu* (§. VII.) est: ut præsens *Inflammatio* in bonam *Suppurationem* ducatur; in quâ totius Curationis Cardo vertitur: In primo *Cursu* ita temperari *Inflammatio* debet, ne *Cerebro* & *Pulmone* hoc tempore fiat *Suppuratio*. ad hunc Scopum *Sequentia* sunt solicitè moderanda.

Regimen debet esse *Frigidiusculum*; *Contrarium*,‡ quomodo nocet facile concipitur, nisi, ob *Tenacitatem* Humorum, vel Circulationem *debiliorem*, Pustulæ nolint *erumpere*, neque benè *suppurare*, tum da Expellentia: & quando Pustulæ à *Frigore* intropressæ sunt, tum jure optimo concedantur *Cardiaca*, ut denuò erumpant.

Medicamenta Antiphlogistica, Aperientia & Diluentia, assiduè magnâ Copiâ ingesta: qualia sunt, Radices Oxalidis, Graminis; Cerasa acida, Ribesia; Succi Aurantii, Limonium; Sal Prunellæ, & omnia feré *Acida*; quæ nostris Humoribus *Alcalinis* miscentes, Olea & Sales *Composita blanda* reddunt. Ex. gr.

℞. *Rad. Oxalid.*
Gramin. ā ℥j.
Glycyrrh. ℥ß.
Passul. sol. exacinat. ℥j.
Coq. in Aq. Hord. ℔ij. *ad* ℥xx. *Col.*
adde Sal. prunell. ʒj.
Syr. Samb. ℥j.

C 2 Bibat

† Sect. III. Cap. II.
‡ Vide Morton. de Variolis, Cap. VII, VIII, IX, X.

Bibat ℥ij. vel iij. omni horâ. Hæc & Similia *Sudorem* ſupplent, & *Salivationem* promovent: atque *Putredini* valdè reſiſtunt.

Pediluvia bis de die ſunt repetenda: partes enim laxant; & ita à minore reſiſtentia, Sanguis & reliqui Humores ſimul cum *Materie varioloſâ*, in has partes *fluunt*; qui Cerebrum & Pulmones multùm levant.

Epispaſtica etiam Nuchæ & ad Cava Pedum & Poplitum applicari debent; quæ partes *ſtimulant*, & Humores, quando *nimis lentè* moventur, excitant.

Opiata contra Anxietates Veſpertinas ſunt utenda; quæ à nimio *impetu* Sanguinis, & ſæpe à medicamentorum calidorum *Uſu* oriuntur: ſed Hæc Spiritus domant, & omnes Functiones Animales.

Quum *Saliva* adeò *viſcida*, ut expectorari nequeat; tum *Gargariſmata* Diluentia & Stimulantia, ſunt uſurpanda; „& ſi *Urina* ſuppreſſa eſt †, [Diureticis fru-„ ſtra exhibitis] Æger è Lecto eximatur, & aliquan-„ tulum obambulet, & Urinam ſatis facile reddet.

Et ne *Diarrhœa*, quæ Infantes comitatur, ubi Variolæ *confluunt* ‡, *cohibeatur*, cavendum eſt.

XV.

Tertius *Decurſus* (§ VIII.) hanc habet *Indicationem*; quia Puſtulæ *Suppuratæ* ſunt, ut *Pus* ad *Exteriora* feratur, quod totam Cutim laxando fomentis tepidis fit; qualia in prioribus *Decurſibus* deſcripſi, ſed nunc majori quantitate omnia ſunt applicanda, totum Corpus (Capite excepto) in *Balneo* tali circumtegatur.

Victus

† Sydenh. Sect. III. Cap. II. ‡ Idem.

Victus ex tenui jure Carnis cum *Sale* & *Acido* sit: Vinum Hispanicum, vel Cardiacum aliquod subindè propinetur, ut *Suppuratio* benè succedat. (reliqua ut Supra.)

Sin His omnibus incassùm tentatis, & *Pus* Venis absorbetur, aliam *Febrim* excitat, novam quandoque *Inflammationem*, & *Suppurationem*, quæ circa D*ies Criticos*, Respiratione Anhelosa, Inquietudine, Jactatione & Phrenitide se prodit: quoniam *Pus* in Vasa *recurrens* eorum Fibras irritat, & ita *Circulationem* auget; ac si talis Copia influit, ut Vasa ultra suum *Tonum* distendit; & sic non Contractilia reddit, ibi S*tagnabit*: & ni *Venæ* S*ectione* & *Catharsi* evacuetur, actum erit de *Ægroto*. ,, Peracta jam [*inquit* EG. MEAD,†]
,, est omnis quæ per Cutem fieri potest morbidæ ma-
,, teriæ propulsio; per alias igitur vias ducendum est,
,, quia periculum minatur noxius humor. cessant ab of-
,, ficio nunc S*alivæ canales*, quique à primis ferè mor-
,, bi diebus magna copia per has fluxit, viscidus jam
,, hæret, & vix expuitur liquor. Urinæ Excretio si
,, fortè fuit per aliquot dies larga & benigna, sæpiùs tamen
,, illa hoc tempore cum difficultate & solito parcius red-
,, ditur. Restant igitur expurgandæ *Intestinorum Glan-*
,, *dulæ*, quæ eo sunt corruptis humoribus è sanguine
,, derivandis accommodatiores, quo Naturâ crassiorem
,, lentorem expellunt. ,, (CL. FREIND ‡ quoque
,, *testatur*), mihi sæpiùs usu venit, ut in hoc *Variola-*
,, *rum* statu, ubi Pustulis exarescentibus F*ebris* nihilo

† In Epistolâ, Freind Commentariis in Hipp. Epidem., annexâ.
‡ Commentar. VII. Histor. I. ad Hipp. Epidem.

„ fecius invaluerit, ad purgantia confugerem. Quæ
„ ita periculo vacare, ita commodè adhiberi poſſe ex-
„ pertus ſum, ut multorum vitas ab hac maximè me-
„ medendi viâ conſervatas eſſe haud abſurdè dixerim.
& longè ante Illos, fuit SYDENHAMI. † praxis quotidiana, in hac *Febre putridâ Secundariâ* lenibus purgantibus uti.

XVI.

Ultimus hujus Morbi *Decurſus* (§. X.) indicat; quòd *Vaſa vacua* Corporis repleantur, & *rupta* concreſcant.

Quæ conſiſtit in *Victu proprio*, paucâ copâi ſemel ſumpto, ſed ſæpe repetito; ne Vaſcula nimis *onèrat*. V. gr. ex Iuſculis in quibus Pruna ſunt decocta, interdum etiam Carnem Pullorum, Vitulinam edat.

Potus ex Tea, Vino Meraco.

Venæ ſectio poteſt celebrari circa 21 diem, ſi morbus fuit vehemens, & ſunt Indicia *Inflammatoria*, atque *Acrimonia* in Sanguine.

Purgatio lenis, 3 vel 4 dies alternos danda eſt, donec omne *Fæculentum* & *Noxium*, ex Inteſtinis evacuabitur.

Quotidie è lecto ſurgat *Æger*; & in Cubiculo ſedeat, aut paulisper ambulet.

Tumores ſi ad malorum cumulum accidant, Emplaſtris communibus tegantur, ut citiùs rumpantur.

Pulchritudo Faciei ſimul, plurimùm conſervetur; ſi illinatur oleo amygdalarum dulci, Spermate Cæti, Cremore

† De Febre putridâ Variolis Confluent. Superveniente. pag. 593

more Lactis &c. quoniam *Crustæ* faciliùs decident, & non tam profundè erodent, si ab Aëre nudo *Foveæ* obtegantur: & cùm Fines Vasculorum minimorum emolliuntur, liberiùs fluet *Succus Nutritius* per Capillaria hæc, & ita *Ulcuscula* implebuntur.

FINIS.

CORALLARIA.

I.

Contagii Variolosi Communicatio, est semper ex Homine anteà inquinato.

II.

Quod nullo certo Antidoto extra Corpus expelli potest.

III.

Neque sine Inflammatione, & Suppuratione eliminandum est.

IV.

In Febre Secundariâ, sæpissimè prodest Purgatio.

ANNEXA.

I.

Variolarum Inoculatio non est semper nociva.

II.

Mitiores plerumque sunt quam Communes; & à quâ interit fortè Nemo.

III.

Nullos infici posteà observatur.

IV.

Satis tuta igitur creditur hæc Transplantandi Methodus.